

בר מניה. ולית מאן דיכיל לקרבא

הקדוש שלקדוש הוּא בְּתוֹכָהֶם מְלֻבָּב אֹתָם. גַּם כִּף אֵלֹהֵי מִאֲרֻבְעָה יְסוּדוֹת, שֶׁהֵם צֵאֲנוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, שֶׁגָּרְמוּ לְסַלֵּק אֶת הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מֵהֶם, מֵהַתְּקַנְהוּ? לְקַרְבָּם לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ הוּא.

אָבֵל חִילִין דְּאוּמִין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, אֵינּוּן מִסְטָרָא דְּפִרּוּדָא. וְוִי לְמֵאן דְּגָרִים בְּחוּבוּי, לְאַעְלָא אַתְּוּן וְחִיּוּן וְיִסוּדִין. דְּמֵיד אֶסְתַּלַּק קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא מִיִּשְׂרָאֵל. וְיִיעֲלוּן אוּמִין עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת בִּינְיָהוּ. לִית לֹון קְרִיבוֹת בְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, דְּלִית קוּרְבָנִין בְּחוּצָה לְאַרְצָא. וּבְגִין דָּא אוּקְמוּהָ רַבְּנָן, הִדְר בְּחוּצָה לְאַרְצָא דּוּמָה כְּמִי שְׂאִין לוֹ אֱלוֹהֵי. בְּהֵוּא זְמַנָּא דְּאָמַר מְלִין אֱלִין, נְחִתוּ כָּל אַתְּוּן קְדִישִׁין, וְחִיּוּן קְדִישִׁין, וְד' יְסוּדִין, לְגַבִּיהָ, וּבְרִיכוּ לִיהָ וְאָמְרוּ, עַל יְדֵךְ רַעֲיָא מְהִימְנָא, נְחִית עֲלֵן קְדָשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וּמִתְקַרְבִין זִינָא (דף רכ"ה ע"ב) לְזִינְיָהּ, בְּרִיךְ אַנְתָּ לְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, בְּאַרְבַּע יְסוּדִין. פְּעֵן אַתְּבְרִיר פְּלָא עַל בְּרִיָּהּ. (ע"כ רע"א מְהִימְנָא).

וְכָן בְּכָלם צְוָה: קְרַבְן לַה', אַת קְרַבְנִי לְחַמִּי לְאַשִׁי. גַּם, אַת הַכֶּבֶשׂ אֶחָד תַּעֲשֶׂה בַּבֶּקֶר וְאַת הַכֶּבֶשׂ הַשְּׁנִי תַעֲשֶׂה בֵּין הָעֲרֻבִים. וְכַתוּב (וַלְקַחְתָּ) שְׁתֵּי תְרִים אוֹ שְׁנֵי בְנֵי יוֹנָה. כָּל מִין הוֹלֵךְ לְמִינוֹ. וְהַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מְקַרֵּב הַכֹּל בְּמִקּוֹם זֶה, הוּא עֲלַת הַכֹּל, שְׂאִין אֱלוֹהֵי פְרָט לוֹ, וְאִין מִי שִׁיכּוֹל לְקַרֵּב חִילוֹת פְּרָט לוֹ.

אָבֵר חִילוֹת אַמּוֹת עוֹבְדֵי עוֹבְדֵי כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, הֵם מִצַּד הַפִּרּוּד. אוֹי לְמִי שְׂגוּרָם בְּחַטָּאֵי לְהַעֲלוֹת אוֹתִיוֹת וְחִיוֹת וְיִסוּדוֹת, שְׂמִיד מִסְתַּלֵּק הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא מִיִּשְׂרָאֵל, וְיִכְנָסוּ בִּינְיָהֶם אַמּוֹת עוֹבְדֵי עֲבוֹדַת כּוֹכְבִים וּמַזְלוֹת, שְׂאִין לְהֵם קְרַבָּה לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא, שְׂאִין קְרַבְנֹת בְּחוּץ לְאַרְצָא. וְלִכְּן פְּרֻשָׁה רַבּוּתִינוּ, הִדְר בְּחוּצָה לְאַרְצָא דּוּמָה כְּמִי שְׂאִין לוֹ אֱלוֹהֵי. בְּאוֹתוֹ זְמַן שְׂאָמַר דְּבָרִים הַלְלוּ, יְרַדוּ כָּל הָאוֹתִיוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת וְחִיוֹת קְדוֹשׁוֹת וְאַרְבְּעָה יְסוּדוֹת אֱלִין, וּבְרִכוּ אוֹתוֹ וְאָמְרוּ: עַל יְדֵךְ, רַעֲיָה הִנְאַמֵּן, יְרַד עֲלֵינוּ הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא, וּמִתְקַרְבִים מִן לְמִינוֹ. בְּרוּךְ

פְּתַח וְאָמַר, (תהלים לא) בְּטַח בֵּינִי וַעֲשֵׂה טוֹב שְׂכָן אַרְצָא וְרַעֲיָה אֱמוּנָה. בְּטַח בֵּינִי, כְּדָקָא יְאוּת. וַעֲשֵׂה טוֹב, תְּקוּנָא דְּבְרִית קְדִישָׁא. דְּתַהָא מְתַקֵּן לִיהָ, וְנָטִיר לִיהָ כְּדָקָא יְאוּת. וְאִי תַעֲבִיד דָּא, אַנְתָּ תַהָא הִכָּא בְּאַרְעָא, וְיִתְזַן מִנָּךְ, וְיִתְפְּרִינְס מִנָּךְ, הֵהִיא אֱמוּנָה דְּלַעֲלִיא.

וְתוֹ, (ס"א מְתַקֵּן לִיהָ וְנָטִיר לִיהָ. שְׂכָן אַרְצָא אַרְצָא עֲלֵיָה אַרְצָא חַיִּים דְּהַחַיִּים אַרְצָא תַשְׁרִי בְּהַוּא טוֹב. וְרַעֲיָה אֱמוּנָה הֵהִיא אֱמוּנָה דְּלַעֲלִיא וְתַזְנוּ וְתַתְּפְּרִינְס מִנִּיהָ עַל יְדֵךְ. וְאִי תַעֲבִיד דָּא) תַתְּעַנְג עַל יְיָ וְיִתֵּן לָךְ מִשְׂאֵלוֹת לְבָבְךָ. כָּל דָּא אַתְּתַקְנַת בְּתַקּוּנָא דְּבְרִית. כִּיּוֹן דְּאַתְּתַקְנַת בְּרִית, אַתְּתַקֵּן כְּלָא. פְּנַחֵס בְּגִין דְּקָנִי עַל בְּרִית דָּא, זְכָה לְכָלָא. וְלֹא עוֹד

אַתָּה לְקְדוֹשׁ-בְּרוּךְ-הוּא בְּאַרְבְּעָה יְסוּדוֹת. כַּעַת הַתְּבַרֵר הַכֹּל עַל בְּרִיּוֹ. (עַד כֵּאן רַעֲיָא מְהִימְנָא). פְּתַח וְאָמַר, (תהלים לו) בְּטַח בַּה' וַעֲשֵׂה טוֹב שְׂכָן אַרְצָא וְרַעֲיָה אֱמוּנָה. בְּטַח בַּה', כְּרַאוּי. וַעֲשֵׂה טוֹב, תַקּוּן שֶׁל בְּרִית הַקְּדוֹשׁ, שְׂתַתְּקֵן אוֹתָהּ וְתַשְׁמֵר אוֹתָהּ כְּרַאוּי. וְאִם תַּעֲשֶׂה אֶת זֶה, אַתָּה תַהֲיֶה כֵּאן בְּאַרְצָא, וְאוֹתָהּ הָאֱמוּנָה שְׂלַמְעֵלָה תַזְנוּ מִמֶּךָ וְתַתְּפְּרִינְס מִמֶּךָ.

וְעוֹד, (מְתַקֵּן אוֹתוֹ וְשׂוֹמֵר עֲלָיו. שְׂכָן אַרְצָא - אַרְצָא קְדוֹשָׁה עֲלִיוֹנָה, אַרְצָא חַיִּים, שְׂהֵאֲרָץ תַהֲיֶה תַשְׁרַה בְּטוֹב הַהוּא. וְרַעֲיָה אֱמוּנָה - אוֹתָהּ הָאֱמוּנָה שְׂלַמְעֵלָה תַהֲיֶה נְזוּגִית וּמִתְפְּרִינְס מִמֶּנּוּ עַל יְדֵךְ. וְאִם תַּעֲשֶׂה זֶה) תַתְּעַנְג עַל ה' וְיִתֵּן לָךְ מִשְׂאֵלוֹת לְבָבְךָ - כָּל זֶה מְתַתְּקֵן בְּתַקּוּן הַבְּרִית. כִּיּוֹן שֶׁהַתְּקַנְהוּ הַבְּרִית, הַתְּתַקֵּן הַכֹּל. פְּנַחֵס, מִשׁוּם שְׂקָנָא עַל בְּרִית זו, זְכָה לְכָל. וְלֹא עוֹד, אֲלֵא שְׂהִגֵּן עַל כָּל יִשְׂרָאֵל, וּבּוֹ הַתְּקִים וְהַתְּעַנְג עַל ה'. שְׂהֵרִי עֲלָה וְהַתְּקַשֵּׁר

למעלה (תהי) באור הראשון שבא הקדוש ברוך הוא וגנז אותו. באותו אור שנהנה ממנו אברהם, ואהרן הפהן נקשר בו. אחר שעלה לכהנה גדולה, לא הזכיר לו הרג זמרי, ולא ראוי בשביל שלא יאחז כלל בענפיו של הצד האחר, ולא ראוי להזכיר עליו. שכל מי שהורג, ענפים של צד האחר יש בו. ופנחס הרי גאחו בימין, ואין לו חלק בצד האחר כלל, ולכן לא נזכר כאן. מה שנראה שבח - גנאי הוא לו, ונחיתות ממעלה עליונה שנאחו בה. ולכן כתוב המפה אשר הפה סתם, ושם האשה המפה, ולא נזכר על ידי מי.

אמר רבי פנחס, אשרי הדור ששומעים דברי התורה שלף, ואשרי חלקי שזכיתי לכך. אמר רבי שמעון, אשרי הדור שאתה וחסידות שלף נמצא בתוכו. עד שהיו יושבים ומפייסים זה את זה, בא רבי אלעזר בן רבי שמעון ומצא אותם שם. אמר רבי פנחס, ודאי שכתוב (בראשית לב) ויאמר יעקב פאשר ראם מחנה אלהים זה. אמר לו רבי שמעון, אלעזר בני, שב בני ואמר הפסוק. ישב רבי אלעזר. פתח ואמר, (שם) ויעקב הלך לדרך ויפגעו בו מלאכי אלהים. מה זה ויפגעו בו? אלא יש פגיעה לטוב ויש פגיעה לרע ויש פגיעה לתפלה. אלא בשעה שהיה הולך לתרן מה פתוב? (שם כח) ויפגע במקום. תפלת ערבית היה מתפלל באותו מקום, כמו שנאמר (שמות לג) הגה מקום אתי. ותפלת ערבית באותו מקום נראתה.

אלא דאגין על כל ישראל, וביה אתקיים והתענג על יי. דהא סליק ואתקשר לעילא, (ואגהיר) באור קדמאה דברא קדשא ברוך הוא, וגניז ליה. בההוא אור דאתהני אברהם מגיה, ואהרן פהנא אתקשר ביה.

לבתר דאסתלק לכהנא רבא, לא אדבר ליה קטלנותא דזמרי, ולא יאות בגין דלא יתאחד כלל בענפוי דסטרא אחרא, ולא אתחזי לאדפרא עליה. דכל מאן דקטיל, ענפין דסטרא אחרא אית ביה. ופנחס הא מתאחיד בימינא, ולית ליה חולק בסטרא אחרא כלל, ועל דא לא אדבר הכא. מה דאתחזי שבחא, איהו גנאי ליה, ונחיתו מדרגא עלאה דאתאחיד ביה. ועל דא כתיב המפה אשר הפה סתם, ושם האשה המופה, ולא אדבר על ידא דמאן.

אמר רבי פנחס, זפאה דרא דשמעין מילך באורייתא, וזפאה חולקי דזכינא לכך. אמר רבי שמעון, זפאה דרא, דאנת וחסידותך אשתכח בגויה. עד דהוו יתבין ומפייסין דא לרא, אתא רבי אלעזר בריה דרבי שמעון, ואשפח לון תמן. אמר רבי פנחס, ודאי דכתיב (בראשית לב) ויאמר יעקב פאשר ראם מחנה אלהים זה. אמר ליה רבי שמעון, אלעזר ברי, תיב ברי, ואימא קרא. יתיב רבי אלעזר.

פתח ואמר, (בראשית לב) ויעקב הלך לדרך ויפגעו בו מלאכי אלהים. מאי ויפגעו בו. אלא אית פגיעה לטב. ואית פגיעה לביש. ואית פגיעה לצלותא. אלא בשעתא דהוה אזיל לתרן, מה כתיב. (בראשית כח) ויפגע במקום, צלותא דערבית הוה דצלי בההוא מקום. פמה דאת אמר, (שמות לג) הגה מקום אתי. וצלותא דערבית בההוא אתר אתחזי.